

Česká školní inspekce
Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Žďár nad Sázavou, Neumannova 2

Neumannova 2, 591 01 Žďár nad Sázavou

Identifikátor školy: 600 015 955

Termín konání inspekce: 12. – 18. říjen 2004

Čj.:	k4-1220/04-05097
Signatura:	ok5zy501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium, Žďár nad Sázavou, Neumannova 2 je příspěvkovou organizací zřízenou krajem Vysočina. Sdružuje gymnázium s kapacitou 510 žáků a školní jídelnu – výdejnu. Školu navštěvuje ve školním roce 2004/2005 celkem 473 žáků rozdělených do šestnácti tříd. Výuka v osmi třídách studijního oboru 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné s délkou studia osm roků je realizována podle generalizovaného učebního plánu, který schválilo MŠMT dne 5. 5. 1999 pod čj. 20 594/99-22 s platností od 1. 9. 1999. V osmi třídách oboru 79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné s délkou studia čtyři roky probíhá výuka podle učebního plánu schváleného MŠMT dne 5. 5. 1999 pod čj. 20 595/99-22 s platností rovněž od 1. 9. 1999. Ve škole je zaměstnáno celkem 42 interních pedagogických pracovníků.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně technické podmínky, průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk a literatura, německý jazyk, německá konverzace, dějepis, zeměpis a matematika ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Všichni pedagogičtí pracovníci vyučující sledované předměty splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené vyhláškou č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Kvalifikace i délka praxe ředitele školy je v souladu s legislativními požadavky stanovenými pro výkon funkce. Výchovný poradce ve školním roce 2004/2005 dokončuje kvalifikační studium výchovného poradenství na pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

Organizační strukturu školy včetně systému vedení a podřízenosti vymezuje organizační řád. Obsahuje i přehled základních povinností pracovníků, které jsou konkretizovány v dalších interních dokumentech školy. Vedení tvoří ředitel a dva jeho zástupci – organizační (zástupce statutárního orgánu) a ekonomický, který zastává zároveň funkci výchovného poradce. Ve výchovně vzdělávací oblasti přistupují k rozšířenému vedení vedoucí předmětů a předmětových komisí. Hlavními metodickými orgány jsou pedagogická rada a předmětové komise. Důležitým poradním orgánem je především Rada rodičů, ale i odborová organizace a zástupci žáků (převážně členové tzv. Elévského klubu Hnutí Go!, kteří jsou v kontaktu s vedením školy). Přenos informací vůči všem pedagogickým pracovníkům je realizován prostřednictvím sítě výpočetní techniky a systému porad (klasifikační, provozní, aktuální, dobrovolné). Pro zajištění a progresivní vývoj výchovně vzdělávacího procesu vytvořil ředitel systém plánování, který vychází z koncepce analyzující současný stav a vymezující hlavní cíle školy. Na ni navazuje roční plán činnosti včetně rozpisu jednotlivých úkolů, měsíční plány, týdenní a denní kalendáře a další materiály. Organizace činnosti a provozu školy vůči zaměstnancům je funkční.

Ve škole ve stávajícím školním roce nepracují začínající pedagogičtí pracovníci. Učitelům s krátkou praxí poskytují potřebné informace členové vedení školy a vedoucí učitelé předmětů nebo předmětových komisí.

Hospitace ve vyučovacích hodinách provádí pouze ředitel školy. Sleduje většinu důležitých jevů, zjištěné skutečnosti s pedagogickými pracovníky projednává a ukládá rámcová opatření. Vzhledem k rozmanitosti vyučovaných předmětů a nezbytnosti vysoké odborné úrovně výuky

i kvalitního metodického vedení nejsou tato opatření plně funkční zejména v předmětech humanitního zaměření. Zde byla zaznamenána i málo účinná komunikace v rámci předmětových komisí. Na kontrole pedagogické dokumentace a organizace výchovně vzdělávacího procesu se podílejí zástupci ředitele.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků ředitel školy důsledně podporuje. Kromě prohlubování odborné kvalifikace učitelů, rozšiřování jejich jazykových znalostí a vzdělávání v oblasti informačních technologií bylo s využitím grantu poskytnutého z Fondu Vysočiny zorganizováno přímo ve škole několik kvalitních vzdělávacích akcí zaměřených na aktivizující formy výuky. Za účelem vzdělávání a výměny zkušeností uspořádala škola v letech 2003 a 2004 konferenci učitelů středních škol. Tyto aktivity probíhaly ve spolupráci s Pedagogickým centrem Jihlava, Centrem kritického myšlení Praha, pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy Praha, lektory PAU a dalšími partnery. Vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá v souladu se zaměřením a cíli školy.

Hodnocení pedagogických pracovníků je prováděno podle jim známých kritérií zpracovaných převážně s důrazem na měřitelné skutečnosti. Vlastní kvalitu pedagogické práce tato kritéria téměř nezohledňují. Vliv sebehodnocení pedagogických pracovníků na jejich profesní růst nebyl v rozsáhlejší měřítku zaznamenán.

Personální podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola se nachází v objektu, který byl dokončován postupně v letech 1986, 1989 a 1992. Skládá se ze tří propojených částí, v nichž se nacházejí kmenové třídy, odborné učebny, aula i místnosti pro administrativní účely. Suterénní prostory jsou využívány jako šatny žáků a sklady. V roce 1997 byla nad celým areálem zhotovena valbová střecha umožňující plánované využití podkroví.

Ve škole je šestnáct dostatečně velkých kmenových tříd. Jsou vybavené většinou starším, dobře udržovaným nábytkem. Jejich podnětnou výzdobu si navrhují a zhotovují žáci sami po konzultacích s učiteli výtvarné výchovy a vedením školy. V každém patře je jedna učebna vybavená audiovizuální technikou.

Jako odborné pracovny jsou využívány učebny chemie, biologie, fyziky a výtvarné výchovy s videorekordéry, televizory, popř. datovými projektory. Pro výuku laboratorních cvičení z přírodovědných předmětů slouží laboratoře a přípravný s potřebným materiálním zázemím. Pro jazykové vyučování je k dispozici dostatečný počet učeben cizích jazyků (tři pro výuku anglického jazyka, dvě pro výuku jazyků ostatních). Učebna výpočetní techniky, vybavená kvalitními počítači, dataprojektorem, potřebným softwarem s možností připojení k internetu, výukovými programy a dalšími multimediálními tituly, je využívána především k výuce povinných a volitelných předmětů z oblasti informatiky, podle časových možností i pro počítačovou podporu ostatních předmětů přímo při vyučovacím procesu.

V tomto kalendářním roce byla dokončena rekonstrukce počítačové sítě pro potřeby vedení školy, pedagogů a ekonomických pracovníků.

Přístup k výpočetní technice mimo organizovanou výuku je žákům umožněn prostřednictvím informačního centra – devíti multimediálními počítači s připojením k internetu.

Škola má potřebný fond učebnic, kterými vybavuje žáky nižších ročníků osmiletého gymnázia. Ostatní žáci si učebnice pořizují sami, např. i využitím burzy levných starších titulů. V některých předmětech (český jazyk a literatura, matematika, dějepis, cizí jazyky) učitelé půjčují žákům část učebnic během vyučování.

Žákovská knihovna obsahuje převážně beletrii a encyklopedickou literaturu. V učitelské knihovně je zastoupena především odborná literatura a odborné, popř. didaktické časopisy, včetně moderní pedagogické literatury. Chybí aktuální jazyková norma současné spisovné češtiny. Dle finančních možností školy se daří fond rozšiřovat.

Stav a využívání materiálních zdrojů zjišťují vedoucí pracovníci školy při pravidelných kontrolách, osobním kontaktem, prostřednictvím hospitační činnosti apod. Na kontrole se podílejí i správci učeben a další pracovníci. Na základě zjištěných skutečností a požadavků vyučujících jsou následně realizována opatření ke zlepšení materiálně technických podmínek.

Z materiálně technického zázemí je využíváno především sportovní zařízení školy pro školní sportovní klub a veřejnost i učebna výpočetní techniky k zajištění různých kurzů převážně pro úřad práce (rekvalifikační, informační gramotnost apod.).

Ředitel školy zpracoval koncepci rozvoje činnosti a sebeevaluační zprávu zahrnující i další zlepšování materiálně technických podmínek školy (výtvarný ateliér, další informační centrum, odborná učebna dějepisu, zeměpisu, rekonstrukce laboratoří).

Vybavení školy je na úrovni, která umožňuje plnění učebních osnov obou studijních oborů.

Materiálně technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou vzhledem ke sledovaným předmětům hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

Vyučované studijní obory korespondují s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení a jejich výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů. Úpravy učebních plánů provedené ředitelem podle podmínek školy nepřesahují jeho kompetence. V některých nižších ročnících osmiletého studia a v maturitních ročnících obou vyučovaných oborů je v rámci disponibilních hodin posílena výuka českého jazyka a literatury a prvního cizího jazyka. Ve většině ročníků obou vyučovaných oborů upravený učební plán výrazně dotuje matematiku a přírodovědné předměty – fyziku, chemii a biologii. Menší část disponibilních hodin je věnována rovněž dějepisu a zeměpisu. Nabídka volitelných předmětů je dostatečně pestrá. Učební plán koresponduje s rozvrhem hodin i reálnou výukou. Ve všech sledovaných předmětech probíhala výuka v souladu s učebními osnovami.

Ke dni 30. září 2004 škola nevykazuje žáky integrované dle směrnice MŠMT čj. 13 710/2001-24 ze dne 6. 6. 2002 k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení.

Povinná i další dokumentace školy je řádně vedena a průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Kontrola v oblasti naplňování učebních dokumentů se v části sledovaných předmětů zaměřuje důsledněji na obsahovou stránku vzdělávání než na oblast klíčových dovedností a kompetencí žáků.

Rozvrh hodin je v souladu s právními předpisy a odpovídá zásadám správné psychohygieny. Řád školy obsahuje pravidla týkající se režimu školy, informace o zajištění BOZP, stanovuje práva a povinnosti žáků i práva rodičů. Jeho součástí jsou výchovná opatření realizovaná formou pochvaly nebo jiného ocenění a opatření k posílení kázně udělovaná při porušení školního řádu.

Žáci dostávají potřebné informace prostřednictvím webových stránek školy (rozvrh, zastupování, jídelníček), třídních učitelů (informace z pedagogických rad), školního rozhlasu, nebo nástěnek ve třídách a společných prostorách (výchovné poradenství). Své názory mohou

vyjádřit na schůzkách školního parlamentu nebo v přímém kontaktu se členy vedení školy. V případě potřeby jsou jim zadávány dotazníky ředitele.

Rodiče jsou o prospěchu a chování nezletilých žáků informováni na plenárních a pravidelných třídních schůzkách, studijními průkazy a konzultacemi s vyučujícími. Při řešení výchovných či výukových problémů jsou zváni na pohovor s vedením školy. Zpětnou vazbu získává ředitel zadáváním dotazníků pro rodiče, popřípadě osobní účastí na měsíčních schůzích Rady rodičů. Organizace výchovně vzdělávacího procesu včetně informačního systému vůči žákům je funkční.

Aktivita v oblasti výchovného poradenství probíhá na základě ročního plánu. Systematická, promyšlená a velmi pečlivá činnost výchovného poradce směřuje zejména do oblasti profesního poradenství, kde jsou žákům poskytovány veškeré potřebné informace. Výchovný poradce dále věnuje pozornost vytváření odpovídajících podmínek pro rozvíjení schopností talentovaných žáků. Je zároveň garantem prevence sociálně patologických jevů. Tuto činnost dále vykonávají dvě metodičky prevence (pro žáky nižších a vyšších ročníků). Je vypracován kvalitní minimální preventivní program směřující do klíčových oblastí činnosti školy, směrem ke všem pedagogickým pracovníkům i k zákonným zástupcům žáků. Škola upřednostňuje primární prevenci (adaptační pobyty žáků prvních ročníků, smysluplné naplnění volného času, organizace přednášek, besed, možnost konzultací žáků s výchovným poradcem a metodičkami prevence apod.) Spolupracuje s pedagogicko psychologickou poradnou, Policií ČR, institucemi zajišťujícími sociální péči i dalšími partnery. Účinnost aktivit je pravidelně vyhodnocována, roční hodnocení se stává součástí výroční zprávy školy. Výchovné poradenství a prevence sociálně patologických jevů přispívají ke zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura

Efektivitu vyučování podporuje dělení tříd na poloviny v jedné hodině týdně ve všech ročnících. Pro výuku českého jazyka a literatury mají všichni vyučující zpracovány stručné časové plány podporující návaznost probíraného učiva. Tyto materiály zohledňují především jeho obsahovou stránku na úkor cílových dovedností a kompetencí žáků stanovených učebními osnovami. Perspektivní plánování v rámci předmětové komise je omezeno převážně na záležitosti organizační, méně na oblast metodickou. Výuku ve všech ročnících vhodně doplňují exkurze a návštěvy kulturních akcí. Žáci se zapojují do olympiád a dalších soutěží.

Ve všech navštívených hodinách učitelé zřetelně stanovili vzdělávací cíle. Učivo interpretovali věcně správně na odpovídající odborné úrovni.

Výuka probíhala v esteticky upravených kmenových učebnách, jejichž podnětnost vzhledem ke sledovanému předmětu nebo učivu však byla omezená. Žáci měli k dispozici vhodné učebnice, se kterými ve většině hodin pracovali. Část učitelů při výuce používala kopírované textové materiály, tituly beletrie nebo naučnou literaturu. Práce žáků s jazykovými příručkami byla zaznamenána ojediněle. Tabelární učební pomůcky, didaktická ani výpočetní technika nebyly v navštívených hodinách využity.

Při organizaci výuky převažovaly frontální metody nebo individuální činnosti (výklad, řízený rozhovor, práce s učebnicí). Vyučující vedli žáky k logickému vyvozování závěrů a vytváření systému vědomostí, často jim předkládali již hotové informace. Nechávali prostor pro samostatnou práci, většinou za účelem procvičení probraného učiva. Podpora činnostního učení – vyhledávání a zpracování informací, aplikace získaných vědomostí nebo efektivní kooperativní činnost byly uplatněny v malé části hodin. Kromě individuálních referátů z četby nebyly žákům zadávány tvůrčí úkoly dlouhodobějšího charakteru. V hodinách chybělo

zařazování relaxačních činností. Tato skutečnost byla zčásti eliminována střídáním prováděných aktivit, v některých hodinách s výraznou převahou frontální práce docházelo postupně ke snižování pozornosti žáků.

Vstupní motivaci vyučující omezovali na sdělení cíle hodiny, v průběhu výuky žáky motivovali dílčím uplatňováním mezipředmětových vztahů a využitím jejich zkušeností, řídněji pozitivně zaměřeným hodnocením výkonů. Motivačně zaměřenou klasifikaci nevyužívali.

Výuka probíhala v klidném prostředí příznivých interakčních vztahů. Žáci dostávali možnost vyjádření vlastního názoru a nabízené příležitosti většinou ochotně využívali. Jejich písemné slohové práce dokladují odpovídající stylistické dovednosti. Cílené rozvíjení komunikativních dovedností v souvislých připravených nebo spontánních projevech včetně rozvíjení schopnosti vést dialog, argumentovat nebo polemizovat bylo zaznamenáno jen výjimečně.

Klasifikace žáků měla odpovídající četnost. Ocenění výkonů bylo objektivní a zdůvodněné. Prostor pro sebehodnocení vyučující žákům většinou neposkytovali, z důvodu časového deficitu často chybělo i shrnutí učiva v závěru hodin a zhodnocení práce žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a literatuře jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech německý jazyk a německá konverzace

Probírané učivo se řídí časově rozvrženými tematickými plány zpracovanými v souladu s platnými učebními dokumenty. Svědomitá perspektivní i bezprostřední příprava vyučujících se pozitivně projevila ve většině sledovaných hodin. Výchovně vzdělávací cíle byly v úvodu hospitovaných hodin konkretizovány, míra jejich naplňování korespondovala s aktuálními znalostmi žáků.

Výuku zajišťují čtyři pedagogické pracovnice. Její odborná i věcná správnost byla vždy zachována. Metody a formy se u jednotlivých vyučujících lišily, ve většině hodin byly voleny efektivně.

Převážná část sledovaných hodin probíhala v jazykových učebnách. Jejich výzdoba nebyla dostatečně podnětná, ve vybavení chyběly mapy, gramatické přehledy, obrazový a textový materiál k různým oblastem slovní zásoby a k reáliím. Vyučovací hodiny byly vedeny převážně v cizím jazyce. Jejich strukturu učitelky předem naplánovaly včetně přípravy potřebných materiálů, učebnic, kopírovaných textů, pomůcek i didaktické techniky. Volily účelnou organizaci výuky, při které byly dominantními metodami dialog mezi učitelkou a žákem, rozhovor žáků ve dvojicích, individuální nebo skupinové činnosti probíhající pod vedením vyučujících. Učivo prezentovaly v logické návaznosti, nové poznatky vyvozovaly za účasti žáků s důrazem na účinnou zpětnou vazbu. Potřebný prostor věnovaly i práci s nahrávkami rodilých mluvčích.

Společným rysem použitých vstupních motivačních metod bylo navození klidné, nestresující atmosféry bez napětí nebo nežádoucích bariér. Průběh každé vyučovací hodiny zpestřilo řešení různých zajímavých úkolů. Procvičování vědomostí a dovedností bylo většinou organickou součástí výuky. Hodnocení a klasifikaci prováděly vyučující s pedagogickým taktem, pozitivně motivujícím způsobem.

Při výuce byli žáci ukáznění a pozorní, přiměřeně a vesměs správně reagovali na podněty učitelky. Jejich vlastní aktivita měla v jednotlivých skupinách rozdílnou úroveň. Možnosti pro samostatný projev a uplatnění využívali nejvíce v hodinách německé konverzace.

Výuka německého jazyka a německé konverzace je hodnocena jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu dějepis

Dlouhodobá i bezprostřední příprava vyučujících byla zaměřena většinou na obsahovou a faktografickou stránku učiva, rozvíjení klíčových kompetencí ve většině sledovaných hodin ustupovalo poněkud do pozadí. V rozpisu učiva je věnováno poměrně málo prostoru světovým i českým dějinám po roce 1945 (podstatná část tematického celku Moderní doba). S problematikou nejnovějších dějin jsou žáci částečně seznamováni v rámci učiva politologie v předmětu základy společenských věd. Výuku vhodně doplňuje ve vyšších ročnících nabídka volitelných seminářů.

Stanovené cíle byly přiměřené schopnostem žáků jen v části hodin, jinde zůstaly jejich tvůrčí možnosti nevyužity.

Hospitované vyučovací hodiny probíhaly v kmenových učebnách. Z učebních pomůcek byly využívány nejčastěji učebnice nebo historické atlasy. Náznornost výuky snižovala absence nástěnných map. Část učitelů využila k demonstraci obrazový materiál nebo odbornou literaturu.

Učitelé organizovali práci převážně prostřednictvím frontálních metod – transmisivního předávání hotových informací, řízeného rozhovoru a průběžného zápisu. Samostatnou práci zařazovali jen v menší části hodin. Učivo interpretovali v souvislostech, na vysoké odborné úrovni, věcně správně a srozumitelně. Problémovými dotazy vedli žáky k logickému myšlení a správnému formulování názorů a postojů. Nízká variabilita vyučovacích metod a menší náznornost v některých hodinách omezovaly aktivitu části žáků.

Vyučující většinou aktualizovali učivo používáním příkladů z praxe, regionálních prvků nebo využitím zkušeností žáků. Jeho pochopení neověřovali vždy zcela důsledně. V závěru části hodin docházelo k časovému deficitu. Často chyběla účinná zpětná vazba, závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení splnění cíle hodiny. Hodnocení výkonů žáků prováděné periodicky prostřednictvím ústního i písemného zkoušení se vyznačovalo objektivitou a pozitivně motivujícím zaměřením. Podpora sebehodnocení byla zaznamenána výjimečně.

Výuka probíhala v klidném prostředí vzájemného respektu. Žáci dostali prostor pro vyjádření vlastního názoru, učitelé však většinou nerozvíjeli jejich komunikativní dovednosti cíleně. V navštívených hodinách neprobíhaly skupinové ani kooperativní činnosti.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu zeměpis

Stanovené cíle, prezentované v úvodu hodiny, respektovaly vzdělávací potřeby žáků. Učební osnovy jsou rozpracovány pro jednotlivé ročníky do tematických plánů. Při plánování nedochází k obsahové duplicitě.

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících pozitivně ovlivňovala věcnou správnost, formy i metody výuky. Pečlivá příprava učitelů zahrnovala také její materiální podporu. Vybavení a uspořádání učeben bylo vhodné vzhledem ke specifickým učebním činnostem předmětu. Účelně byly využívány mapy, atlasy, učebnice a zpětný projektor.

Převážně frontální výuka byla řízena s ohledem na efektivní využití času. Vnitřní členění hodin vedlo k naplňování stanovených cílů. Dominantní metodou byl výklad učiva s názornými ukázkami doplňovaný otázkami pro ověření pochopení nové látky. Žákům byla dána možnost aktivních činností při plnění individuálních nebo skupinových úkolů. Byli vedeni k tomu, aby z údajů v pracovních listech, atlasech a učebnicích sami docházeli ke správným závěrům a zobecněním. Důraz byl kladen na práci s mapou. Vyučující plnili roli organizátorů výuky a zdroje informací velmi dobrým způsobem. Aplikované metody

se vyznačovaly účinnou motivací s využitím zkušeností žáků, propojováním teorie s příklady praktického uplatnění učiva a povzbuzujícím hodnocením.

Pravidla komunikace byla oboustranně akceptována a podporovala příznivé vzájemné vztahy. Svým přístupem a celkovým projevem vytvářeli učitelé klidnou pracovní atmosféru. Žáci měli dostatek prostoru pro vyjadřování vlastního názoru, argumentaci a pro osobnostní rozvoj. Jejich vlastní aktivita byla rozdílná, častěji se zapojovali žáci nižších ročníků. Zkušební a opakovací otázky směřovaly k pochopení širších souvislostí. Při posuzování výkonů učitelé respektovali individuální dispozice žáků, oceňovali dílčí zlepšení úrovně znalostí, využívali i jejich vzájemného hodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání v hodinách zeměpisu jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice

Vyučování se řídí ročními tematickými plány. Při stanovení konkrétní náplně vyučovacích hodin pedagogové navazovali na již zařazená předcházející témata, cíle výuky stanovili vhodně a přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy.

V týdenních časových dotacích ve všech ročnících byla vyčleněna část vyučovacích hodin, při kterých se třídy dělí na skupiny. Pozitivním jevem je i zařazení volitelného předmětu cvičení z matematiky a úspěšná účast žáků v četných matematických soutěžích.

Výuka probíhala v kmenových třídách. Ve většině sledovaných hodin pracovali žáci s učebnicemi, sbírkami úloh a některými kopírovanými texty, byli vedeni k účelnému využívání kalkulátorů. Názorné pomůcky podporující utváření matematických představ využívali učitelé spíše výjimečně, didaktickou techniku vzhledem k naplánovaným formám práce nepoužili.

Velká část sledovaných hodin se vyznačovala účelným řízením činností směřujících k osvojování a rozvíjení vědomostí a jejich následné aplikaci při řešení zadávaných úkolů. Vyučující většinou promýšleli a úspěšně realizovali takové vyučovací postupy a metody, které vedly k aktivnímu zapojení žáků do vyučovacího procesu a tím zvyšovaly jeho efektivitu. Vhodným způsobem využívali dřívější poznatky žáků, rozvíjeli empirickou složku poznávání. Učivo předkládali věcně i odborně správně, kladli důraz na utvrzování a zpřesňování rutinních postupů i na rozvoj logického myšlení, uplatňovali problémové vyučování. V některých vyučovacích hodinách používali jako dominantní metodu frontální práci zaměřenou na pochopení učiva všemi žáky doplněnou samostatnou prací. Tu vždy spojovali s účinnou kontrolou, která poskytovala zpětnou vazbu jim i žákům. Promyšleným výběrem zadávaných úloh umožňovali hledat alternativní postupy a možnosti řešení. Vytvářeli prostor pro případnou individuální konzultaci a pomoc. Velmi často účelně zařazovali párové a skupinové aktivity, v některých hodinách i kooperativní prvky. Tempo výuky přizpůsobovali schopnostem žáků, účelné činnosti relaxačního charakteru uplatňovali v menší míře.

Při zahájení vyučující většinou seznámili žáky s plánovaným obsahem hodiny. Jen minimálně využívali možnosti zaujmout je úvodní motivací. Při průběžném motivačním působení kladli důraz především na praktickou aplikaci osvojených vědomostí a dovedností. V závěru sledovaných hodin často chybělo celkové zhodnocení pracovních činností i splnění vyučovacího cíle.

Žákovské výsledky hodnotili pedagogové taktně, neopomněli ocenit úspěch. Vždy dbali toho, aby se s výsledky dílčích úkolů mohli všichni seznámit bezprostředně po jejich skončení. Velkou pozornost věnovali rozboru příčin případných neúspěchů. Výkony hodnotili převážně

verbálně, klasifikaci při ústním zkoušení oznamovali veřejně a většinou i zdůvodňovali. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků využívali spíše ojediněle.

V klidné a vstřícné pracovní atmosféře všichni jedinci akceptovali a dodržovali pravidla vzájemné komunikace. Komunikativní dovednosti žáků byly úspěšně kultivovány zejména důslednou snahou o přesné a výstižné matematické vyjadřování.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání jsou školou sledovány a zveřejňovány ve výroční zprávě o činnosti školy. Vyhodnocování prospěchu a chování žáků se provádí čtvrtletně při jednání pedagogické rady. Pololetně je ve všech předmětech zpracovávána analýza výsledků s vazbou na cíle a obsah vzdělávání. Vyplývá z ní současný profil absolventa školy, o němž vypovídá i přehled výsledků maturitních zkoušek včetně rozboru volby maturitních předmětů, témat písemných prací z českého jazyka a úspěšnosti absolventů při přijímacích zkouškách na vysoké školy.

Vedení školy provádí řadu dotazníkových autoevaluačních šetření, které se týkají kvality výuky i mezilidských vztahů. Pro maturanty jsou využívány komerční testy. Další zpětnou vazbu představují výsledky žáků v rozmanitých soutěžích olympiádách i středoškolské odborné činnosti.

Rozsah, zaměření a metody autoevaluace umožňují škole věrohodným způsobem získat informace o záměrně vybraných jevech v oblasti podmínek, průběhu nebo výsledků vzdělávání. Zjištěné údaje jsou shromažďovány, poskytovány pedagogům a zveřejňovány. O zjištěném se ve škole diskutuje a zpravidla jsou vyvozeny konkrétní závěry, které vedou k dílčím opatřením a změnám. Uložené úkoly ředitel většinou kontroluje a vyžaduje jejich plnění.

Česká školní inspekce hodnotí průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech celkově jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Součástí inspekční činnosti byla inspekce tematicky zaměřená na autoevaluaci školy.

Významným partnerem školy je Rada rodičů, která soustavně spolupracuje s vedením školy. Její činnost se řídí ročním plánem práce. Rada rodičů projednává se členy vedení připomínky z třídních schůzek, studijní a zájmové výsledky práce žáků, výsledky přijímacího řízení na vysoké školy, uděluje nejlepším absolventům školy Cenu Rady rodičů, podílí se na organizaci maturitního plesu, materiálním zabezpečení maturitních zkoušek, finančně dotuje výukové a zájmové aktivity žáků, nákup odborné literatury i vybavení školy.

Pro pracovníky, žáky i veřejnost organizuje škola rozmanité aktivity, jako je zejména Konference učitelů středních škol k alternativním výukovým metodám, Dny otevřených dveří, ples maturantů apod. Pravidelně se účastní Festivalu vzdělávání, hostí celostátní konferenci učitelů výpočetní techniky, prezentuje se v regionálním a odborném tisku i na webových stránkách. Gymnázium je rovněž jednou ze čtyř pilotních škol Hnutí Go! v republice. Činnost vyvíjí ve spolupráci Univerzitou Palackého v Olomouci a neziskovou organizací Hnutí Go!. Pro žáky prvních ročníků jsou každoročně organizovány adaptační kurzy, jejichž cílem je

především usnadnění přechodu ze základních škol a vytvoření spolupracujícího třídního kolektivu. Část žáků, kteří prošli úvodním kurzem, se stala novými instruktory mladších spolužáků (Elévský klub Hnutí Go!).

V rámci projektu Sokrates byla škola v letech 2000 – 2002 zapojena do mezinárodního projektu Building Bridges after Tearing Down Walls (setkání učitelů i výměnné pobyty žáků) a v letošním školním roce se zapojila do navazujícího projektu ICT in the European Classroom (ve spolupráci se školami z Velké Británie, Holandska, Finska a Německa). Školní sportovní klub navázal spolupráci se školními sportovními kluby v německém Göppingenu. V rámci podpory výuky cizích jazyků jsou organizovány jazykové a poznávací zájezdy do Rakouska, Velké Británie a Francie. Řada žáků školy absolvovala jazykové zkoušky a získala například Level 1 Certificate in English nebo Level 1 Deutsch Zertifikat.

Učitelé se velmi důkladně a dlouhodobě věnují přípravě a pomoci žákům při tvorbě seminárních prací v rámci středoškolské odborné činnosti. Řada kvalitních prací byla rovněž oceněna na úrovni oblastní i celostátní. Např. ve školním roce 2003/2004 získal jeden ze studentů gymnázia Cenu Učené společnosti České republiky, dvě žákyně postoupily do celostátního kola SOČ, čtyři do celostátního kola fyzikální a biologické olympiády, čtyřčlenné družstvo obsadilo 8. místo v evropské soutěži v programování Join Multimedia apod.

Úspěšnost absolventů Gymnázia, Žďár nad Sázavou, Neumannova 2 při přijímacím řízení na vysoké školy byla ve školním roce 2003/2004 92,2%.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT dne 10. 9. 2004 pod čj. 25 798/04-21 s účinností od 1. 10. 2004
2. Zřizovací listina vydaná krajem Vysočina v souladu s usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina 058/06/01Z dne 20. listopadu 2001
3. personální dokumentace pedagogických pracovníků s osobními čísly 76107, 7904, 16929, 4425, 38916, 19542, 24316, 57694, 1356, 46503, 49908, 292, 867, 55501, 56485, 738, 61902, 518, 1393, 57695, 81904 a 90306
4. Škol (MŠMT) V 7 – 01 – Výkaz o gymnáziu – střední odborné škole – konzervatoři k 30. 9. 2004
5. třídní výkazy všech tříd
6. třídní knihy pro školní rok 2004/2005
7. školní řád pro školní rok 2004/2005
8. rozvrh hodin tříd pro školní rok 2004/2005
9. rozvrh hodin pedagogických pracovníků pro školní rok 2004/2005
10. zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005
11. zápisy z porad předmětových komisí ve školním roce 2004/2005
12. časové plány učitelů pro školní rok 2004/2005
13. Koncepce rozvoje a řízení školy z ledna 2004
14. Kraj Vysočina, Krajský úřad, Organizační řád, Gymnázium, Žďár nad Sázavou ze dne 4. 9. 2001

15. Gymnázium Žďár nad Sázavou – Plán činnosti školy – školní rok 2004/2005 včetně příloh, bez data vyhotovení
16. Gymnázium Žďár nad Sázavou – rozpis úkolů, bez data vyhotovení
17. Plán kontrolní činnosti ředitele školy – školní rok 2004/2005, bez data vyhotovení
18. Gymnázium Žďár nad Sázavou – Výroční zpráva školy – školní rok 2003/2004
19. Vnitřní evaluace školy – pracovní materiál ze září 2004
20. měsíční plány akcí
21. týdenní kalendáře
22. kritéria pro přiznání osobních příplatků, bez data vyhotovení,
23. kritéria pro přiznání odměn, bez data vyhotovení
24. hospitační záznamy ředitele školy za školní rok 2003/2004 a 2004/2005
25. Plán výchovného poradce (školní rok 2004/2005) z 2. 9. 2004
26. Minimální program prevence sociálně patologických jevů z 2. 9. 2004
27. dotazník pro ředitele školy – Autoevaluace základních a středních škol
28. záznamový list školního inspektora – Autoevaluace základních a středních škol
29. materiálně technické podmínky – pracovní materiál ředitele školy
30. seznamy učebnic pro jednotlivé třídy

ZÁVĚR

V oblasti personálních podmínek pozitivně ovlivňuje vzdělávání ve sledovaných předmětech úplná odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků, kvalitní plánování a organizace výchovně vzdělávacího procesu a provozu školy i důsledná podpora dalšího vzdělávání pracovníků. V systému jejich vedení byly zaznamenány méně závažné dílčí nedostatky.

Úroveň materiálně technických podmínek umožňuje realizovat vzdělávání a výchovu ve sledované oblasti na velmi dobré úrovni.

Vzdělávací a výchovná činnost ve sledovaných předmětech probíhala v souladu s učebními dokumenty účelně, věcně a odborně správně. Ve většině předmětů bylo patrné promyšlené uplatňování efektivních vyučovacích metod a forem. Při výuce českého jazyka a literatury a dějepisu byly metody zaměřené na činnostní učení užívány řidčeji, vyučující vždy důsledně nerozvíjeli všechny klíčové dovednosti a kompetence žáků stanovené osnovami. V podstatné části navštívených hodin českého jazyka a literatury přetrvávala většina negativních zjištění zaznamenaných při minulé inspekci.

Efektivitu výuky zvyšuje zapojování do projektů zaměřených na mezinárodní spolupráci, podpora středoškolské odborné činnosti a motivace žáků k účasti v dalších vědomostních soutěžích.

Pro zjišťování výsledků vzdělávání využívá škola širokou škálu nástrojů. Jejich analýzou postupně vytváří kvalitní evaluační systém.

Výchovné poradenství a prevence sociálně patologických jevů jsou ve škole zajištěny na vysoké úrovni.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Dana Musilová	PhDr. Dana Musilová v.r.
Člen týmu	Mgr. Jaroslav Hutař	Mgr. Jaroslav Hutař v. r.
Členka týmu	Ing. Vítězslava Kobzová	Ing. Vítězslava Kobzová v. r.

V Třebíči dne 1. listopadu 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. 11. 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Vlastimil Čepelák	Mgr. Vlastimil Čepelák v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Otmarova 3, 674 01 Třebíč. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad kraj Vysočina– odbor školství, mládeže a sportu, Žižkova 57, Jihlava	2004-11-18	k4-1251/04-05097

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.